

काचित्त्वयुचिताभक्तिरिति पृष्टामुत्तमां भक्तिं लक्षयति गुणाः विषयाः लिङ्ग्यन्ते ज्ञायन्ते यैस्तेषां देवानां द्योतनात्मकानामिन्द्रियाणां तदधिष्ठातृणां वा सत्त्वं सत्त्वमूर्त्तौ हरावेव यावृत्तिः सा भक्तिः सिद्धेर्मुक्तेरपि गरीयसीत्युत्तरेणान्वयः कथं भूता अनिमित्ता निष्कामा स्वाभाविकी अयत्नसिद्धा तेषामेवं विधत्तौ हेतुमाह गुरोरुच्चारणमनुश्रूयत इत्यनुश्रवो वेदः तद्विहितमानुश्राविकं तदेव कर्म येषामतएव एकमेकरूपमविकृतं मनो यस्य पुंसः शुद्धसत्त्वं स्येत्यर्थः ॥ ३२ ॥ भक्तिश्च प्रासंगिकी भवत्येवेत्याह या भक्तिः कोशं लिङ्गशरीरं जरयति क्षपयति स्वप्रयत्नं विनैव सिद्धौ दृष्टांतः निगीर्णं भुक्तं मनमनलो जाठरो यथा जरयतीति ॥ ३३ ॥ भक्तेर्गतिरिष्टत्वमेवोपपादयति नैकात्मतामिति पंचभिः एकात्मतां सायुज्यमोक्षं मदर्थमीहा क्रियायेषां प्रसज्य आसक्तिं कृत्वा पौरुषाणि वीर्याणि ॥ ३४ ॥ प्रसन्नानि वक्त्राणि अरुणानि लोचनानि च येषु तैर्मद्रूपैः साकं सह नित्यं परमेश्वरानुभवसुखं भ

श्रीभगवानुवाच देवानां गुणलिङ्गानामानुश्राविककर्मणाम् ॥ सत्त्वएवैकमनसो वृत्तिः स्वाभाविकी तु या ॥ ३२ ॥ अनिमित्ता भागवती भक्तिः सिद्धेर्गरीयसी ॥ जरयत्याश्रुया कोशं निगीर्णमनलो यथा ॥ ३३ ॥ नैकात्मतां मे स्पृहयंतिकेचित्मत्पादसेवाऽभिरतामदीहाः ॥ येऽन्योऽन्यतो भागवताः प्रसज्य सभाजयन्ते मम पौरुषाणि ॥ ३४ ॥ पश्यन्ति ते मे रुचिराण्यंबसंतः प्रसन्नवक्त्रारुणलोचनानि ॥ रूपाणि दिव्यानि वरप्रदानि साकं वाचं स्पृहणीयां वदन्ति ॥ ३५ ॥ तैर्दर्शनीया वयवैरुदारविलासहासे क्षितवामसूक्तैः ॥ हृतात्मनो हृतप्राणांश्च भक्तिरनिच्छतो मे गतिमर्णवीं प्रयुंक्ते ॥ ३६ ॥ अथो विभूतिं मम मायाविनस्तामैश्वर्यमष्टांगमनुप्रवृत्तम् ॥ श्रियं भागवतीं वाऽस्पृहयन्ति भद्रां परस्य मे तेऽश्रुवते तु लोके ॥ ३७ ॥

क्तावधिकमिति भावः ॥ ३५ ॥ आत्मानं दस्त्ववश्यं भावीत्याह रिति दर्शनीयामनोहरा अवयवामुखनेत्रादयो येषु तैः हृतः आत्मा चित्तं येषां हृता आकृष्टाः प्राणाश्चन्द्रियाणि येषां तान् भजतः अनिच्छतः इच्छाहीनानपि अर्णवीं गतिं मुक्तिं प्रयुंक्ते प्रापयति कैः साधनैः हृतात्मनः उदारैर्विलासादिभिः तत्र विलासो लीला वामं मनोहरं सूक्तं मधुरभाषणम् ॥ ३६ ॥ विभूत्यादिकं च तत्राधिकमित्याह अथो अविद्यानिवृत्त्यनंतरं विभूतिं सत्यलोकाधिगतां भोगसंपत्तिम् अणिमाद्यष्टांगमैश्वर्यम् अनुप्रवृत्तं भक्तिमनुसृतएव प्राप्तमपि भागवतीं च श्रियं वैकुण्ठस्थां संपत्तिम् अस्पृहयन्ति ते यद्यपि न स्पृहयन्तीत्यर्थः तथाऽपि तु लोके वैकुण्ठे अश्रुवते प्राप्नुवंत्येव ॥ ३७ ॥